

Vergaderjaar 2018–2019

31 239

Stimulering duurzame energieproductie

Nr. 297

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 februari 2019

Naar aanleiding van het artikel dat op 21 januari 2019 in Trouw is verschenen met de titel «Schadelijke lekkage dreigt bij duurzame aardwarmte» heb ik vragen van lid Beckerman (SP) en de leden Van Brenk en Geleijnse (beiden 50PLUS) ontvangen. De beantwoording van de vragen, mede namens de staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, treft u in de bijlage aan (Aanhangsel Handelingen II 2018/19, nrs. 1444 en 1445). Ook heeft het lid Van der Lee gevraagd om een toelichting op deze problematiek (Handelingen II 2018/19, nr. 43, item 24). In deze brief geef ik de gevraagde toelichting.

Het in Trouw verschenen artikel is een weergave van een interview met de Inspecteur-Generaal der Mijnen, waarin hij onder andere zijn zorg uitspreekt over de mogelijke corrosie in geothermieputten. Hij geeft daarbij aan dat dit probleem snel aangepakt moet worden, omdat de sector weliswaar nog klein is, maar in de komende jaren een grote groei wordt verwacht.

In mijn beleidsbrief geothermie van 8 februari 2018 (Kamerstuk 31 239, nr. 282) heb ik al aangegeven dat ik me bewust ben van het feit dat geothermie een relatief jonge sector is in Nederland met de nodige technische uitdagingen. Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) heeft dit in 2017 in zijn Staat van de sector Geothermie ook al duidelijk aangegeven. In mijn beleidsbrief heb ik dan ook nadrukkelijk aangegeven dat verdere professionalisering, waaronder maatregelen om de veiligheid van de operaties te verhogen en de risico's te minimaliseren, noodzakelijk is. In mijn brief heb ik ook aangegeven hoe ik dit onder andere door middel van nieuwe wet- en regelgeving wil vormgeven. Ik ben daar nu mee bezig en streef ernaar om nog dit jaar een wijziging van de Mijnbouwwet naar uw Kamer sturen.

Corrosie in geothermieputten

Op het ogenblik hebben drie bedrijven uit eigen beweging hun geothermiedoublet stilgelegd, vanwege mogelijke kans op lekkages. Voor de andere geothermieprojecten worden om corrosie te voorkomen momenteel corrosieremmers toegevoegd aan het zoute water, om daarmee de put te beschermen tegen de corrosieve invloed van het zoute water dat wordt opgepompt. Voor deze projecten is nu geen aanleiding om aan te nemen dat ze ook dreigen te gaan lekken. Desondanks is blijvende monitoring van groot belang.

Corrosie van de putten kan lekkage veroorzaken, waardoor zout water en de toegevoegde hulpstoffen mogelijk naar het oppervlak kunnen stromen. De uitspraken van de Inspecteur-Generaal zijn gebaseerd op een onderzoek dat SodM heeft laten verrichten naar de integriteit van putten geboord voor olie, gas, opslag, geothermie en zout. Dit onderzoek wordt binnen twee weken door SodM gepubliceerd.

De integriteit van een put omvat het geheel van technische, operationele en organisatorische maatregelen om het risico op (schadelijke) lekkage buiten de put te voorkomen. Een falend element in de put of bovengrondse installaties hoeft echter nog niet te leiden tot het falen van de gehele putintegriteit. Pas als een serie van elementen in de put zouden falen kan er een lekkage vanuit de put naar buiten ontstaan. Deze elementen kunnen daarmee gezien worden als «barrières».

De uitvoering van de barrières kunnen per put verschillen afhankelijk van de delfstofsector. Bij geothermie is het aantal barrières beperkt, waardoor een lek in de eerste barrière direct kan leiden tot lekkage naar de omgeving. Daarmee vormen geothermieputten een groter risico dan andere putten. SodM gaat adviseren hoe vorm gegeven kan worden aan een meer veilige opbouw van geothermieputten. Er zijn meerdere oplossingen mogelijk, bijvoorbeeld door dubbele buizen in de put te gebruiken in gevoelige gebieden of het gebruik van corrosie bestendige buizen. Als eerste stap heeft SodM nu al alle geothermieoperators verplicht de putintegriteit te borgen op basis van een «Well Integrity Management System» en te koppelen aan een adequaat onderhoud management.

Elk project dat stilgelegd moet worden, omdat mogelijke lekkage dreigt, is er één te veel. Ik onderschrijf daarom ook het standpunt van SodM dat extra eisen qua putontwerp en monitoring zo snel mogelijk geïmplementeerd moet worden. Dat is één van de redenen waarom ik dit jaar met nieuwe regelgeving kom.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
E.D. Wiebes